

Výskyt velkých šelem na Jablunkovsku v letech 2011–2014

Tomáš Krajča (1, 2)

kontakt: T.Krajca@seznam.cz

(1) Katedra ekologie a životního prostředí, PřF UP, Olomouc; (2) Hnutí DUHA Olomouc, Olomouc

Katedra ekologie a
životního prostředí,
PřF UP, Olomouc

Hnutí DUHA
místní skupina Olomouc

Hnutí DUHA
Olomouc, místní
skupina Olomouc

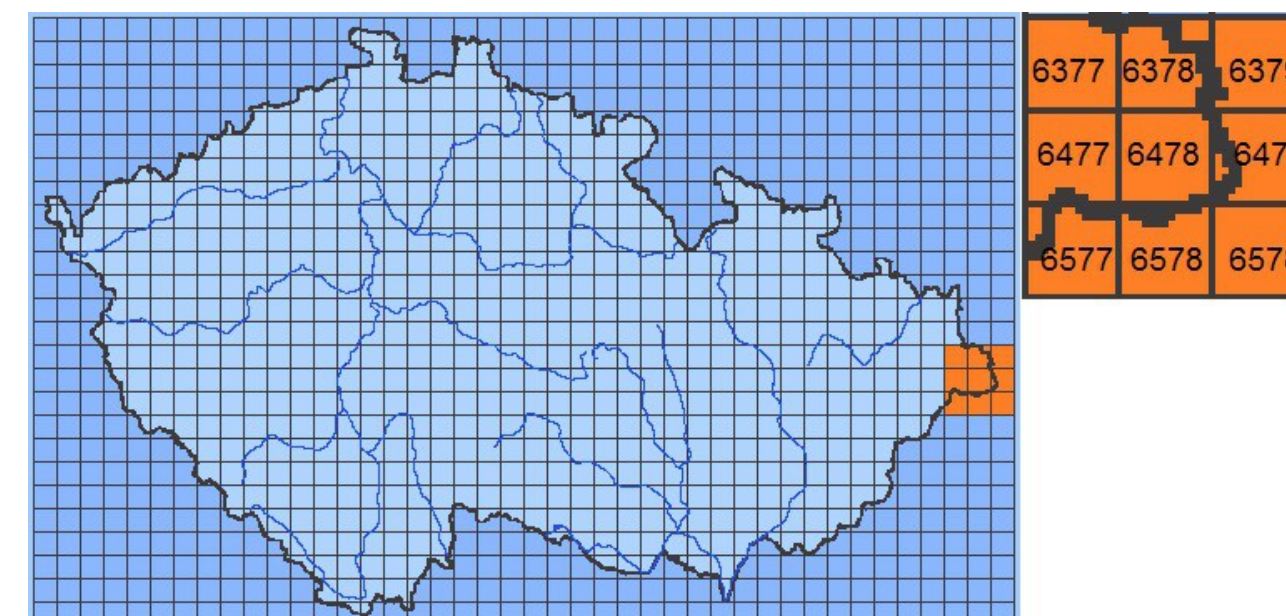
Úvod:

Jablunkovsko (Slezské Beskydy a částečně Moravskoslezské Beskydy) je významnou migrační oblastí velkých šelem (medvěd hnědý, vlk obecný, rys ostrovid), jejichž výskyt je na tomto území zaznamenáván už mnoho let. Zájmové území je však rozdělené zástavbou, silnicí I/11 a železniční tratí č. 320. Překonání těchto migračních bariér umožňují poslední dva migrační koridory, které se nacházejí na hranici Jablunkova s Mosty u Jablunkova a v Mostech u Jablunkova na státní hranici (u bývalé Celnice) Česka a Slovenska. Proto je nutno sledovat, výskyt šelem Moravskoslezských a Slezských Beskydách, v Česku, tak i v sousedním Polsku a Slovensku, a zjišťovat zda velké šelmy využívají stávající migrační koridory, nebo si hledají jiné cesty.

Metodika:

Výzkum probíhal od ledna 2011 do prosince 2014. V zájmovém území monitoring hlavně probíhal v rámci Vlčích hlídek. Dále byly dokumentovány a ověřovány nálezy hlášené místními obyvateli. Data z databáze Vlčích hlídek a od obyvatel, z nichž většina pocházela z řad myslivců a lesníků, byla v GIS programu ArcMap propojena s daty z nálezové databáze AOPK ČR. Celkem bylo získáno 176 záznamů o výskytu všech tří velkých šelem. „Záznamem“ se rozumí nález stop, trusu, moči, srsti, stržené kořisti, dále zvukové projevy, fotografie z fotopastí a přímá pozorování.

Získaná data byla podle spolehlivosti seřazena do čtyř kategorií (C1–C4), a to tak, že data v kategorii C1 byly nejspolehlivější a v kategorii C4 byly nejnižší kvality. K analýze v ArcMap byla využita jen data z kategorií C1–C3 (dohromady 153 záznamů).

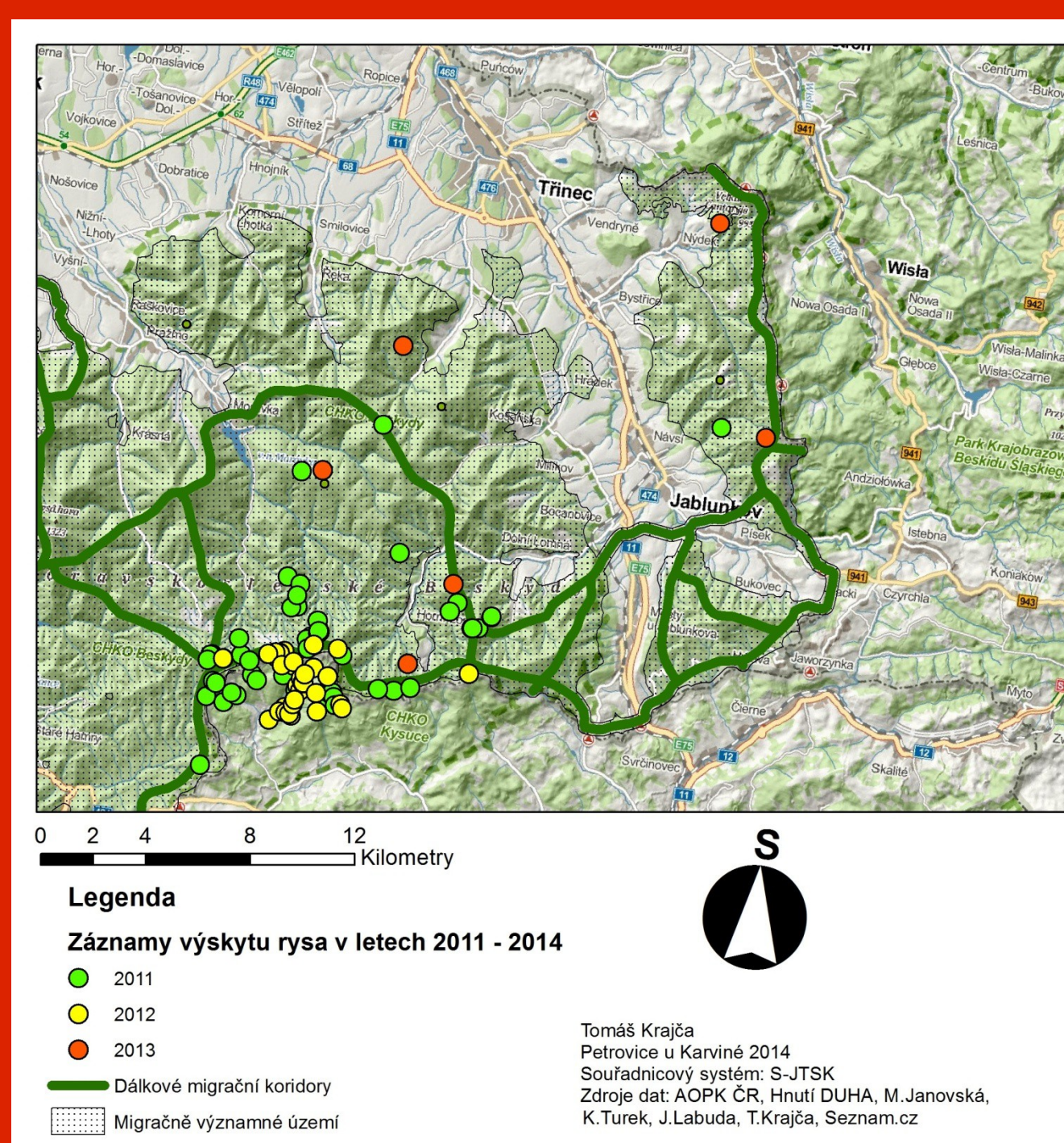
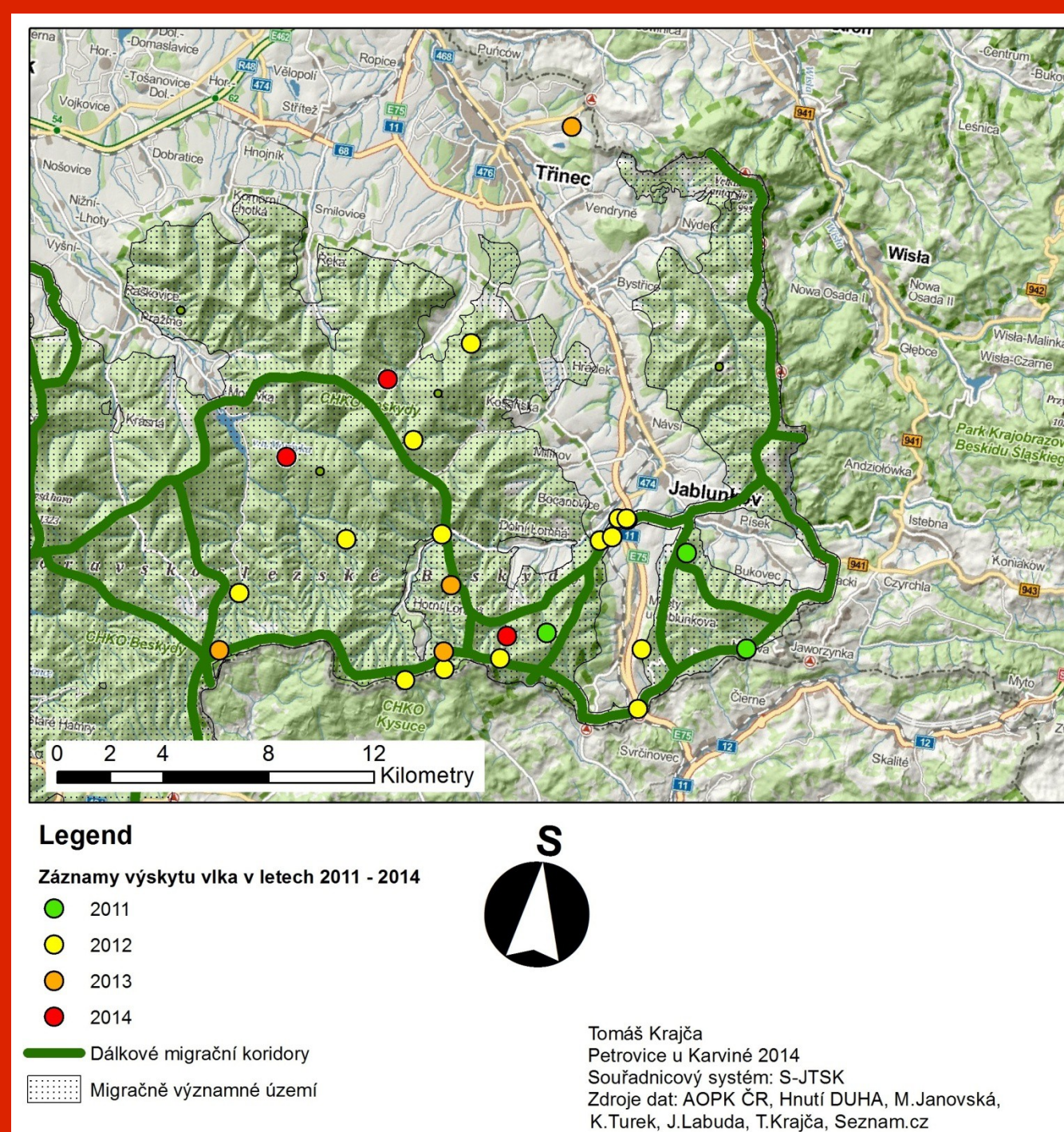
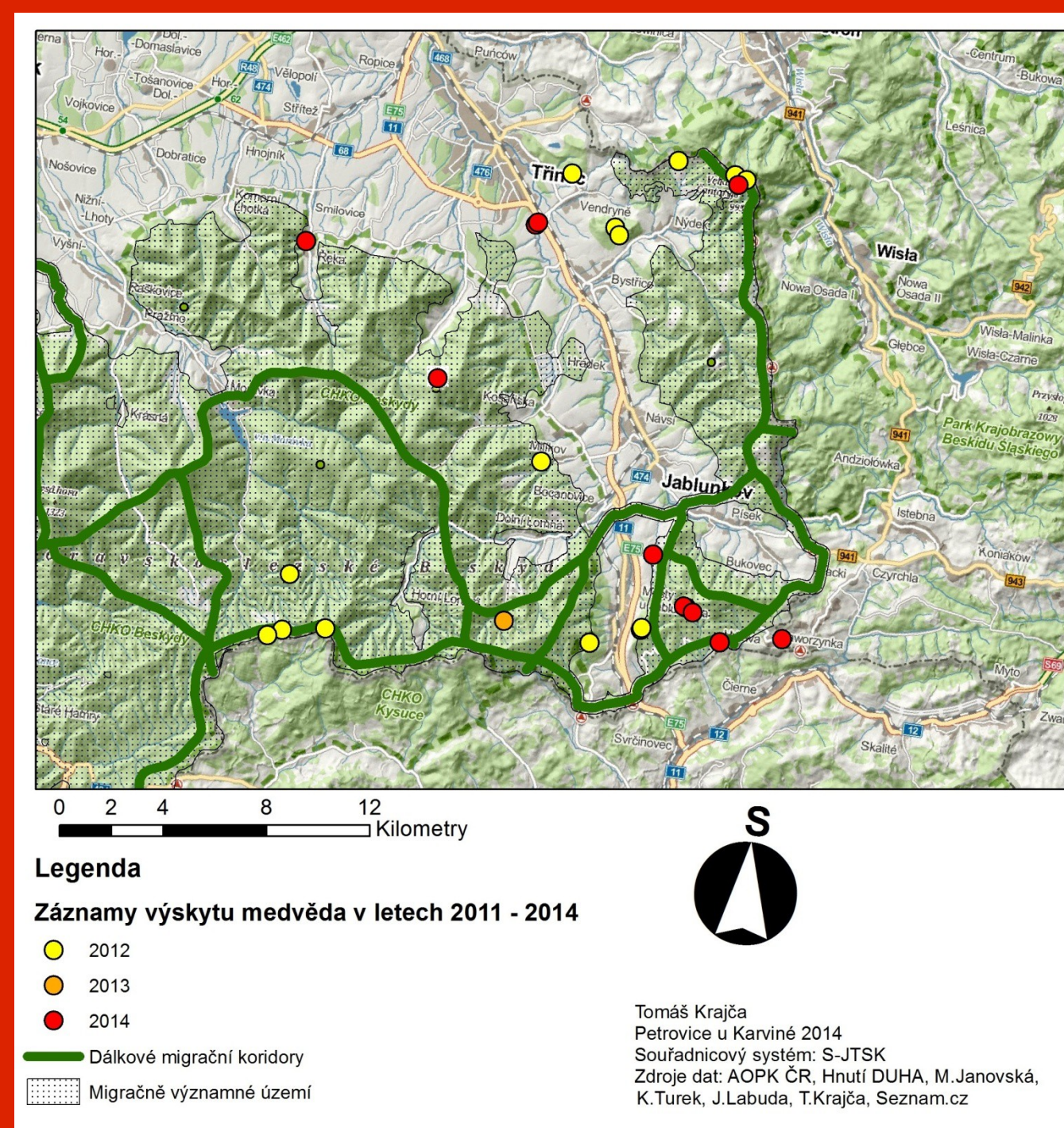

Zájmové území se nachází v mapovacích čtvercích: 6377, 6378, 6379, 6477, 6478, 6479, 6577, 6578, 6579 (mapový podklad: biolib.cz)

Rysce Draža
zachycená
fotopastí v roce
2012 (zdroj:
Databáze Hnutí
DUHA)

Výsledky:

	Moravskoslezské Beskydy				Slezské Beskydy a Gírová			
Rok	C1	C2	C3	C4	C1	C2	C3	C4
2011				2				
2012		3	3		1	3	1	2
2013			1					
2014	1	2		5	1	4	1	1

	Moravskoslezské Beskydy				Slezské Beskydy a Gírová			
Rok	C1	C2	C3	C4	C1	C2	C3	C4
2011			1	2		1	1	
2012		4	11	2			1	
2013		2	1			1		
2014		2	1	2				2

	Moravskoslezské Beskydy				Slezské Beskydy a Gírová			
Rok	C1	C2	C3	C4	C1	C2	C3	C4
2011	2	48	1	3			1	1
2012	3	39	2					1
2013	5	3				1	1	
2014								

Tabulky záznamů výskytu (zleva doprava) medvěda, vlka a rysa v jednotlivých letech v Moravskoslezských a Slezských Beskydách. Záznamy jsou rozděleny do kategorií C1 až C4, podle stupně významu dat.

O medvědech bylo získáno 31 záznamů. V roce 2012 a 2014 byli zaznamenáni 2 případy překonání migrační bariéry medvědy, kteří se pohybovali z východu na západ. V těchto případech šlo o nálezy kategorií C1 a C2. V jiných letech nebyl výskyt medvěda skoro vůbec zaznamenán. O vlkách bylo získáno 34 záznamů, při čemž nebyly získána žádná data z kategorie C1. Migrace byla zaznamenána ve třech případech v roce 2012, kdy šlo o data kategorie C3 a C4. Dále bylo získáno 111 záznamů výskytu rysa a to převážně z Moravskoslezských Beskyd. Byl zaznamenán postupný úbytek rysů. V roce 2014 již na mapovaném území rys nebyl zaznamenán vůbec.

Závěr:

U medvěda v letech 2012 a 2014 se podařilo zdokumentovat migraci mezi Slezskými a Moravskoslezskými Beskydami. U vlka se nepodařilo najít důkazy trvalého výskytu. V případě rysa byl zaznamenán ústup ze zkoumaného území, přičemž v roce 2014 nebyl zaznamenán jediný případ jeho výskytu.